

Nederlandse Veteranendag

Factsheet

Inleiding

In 2003 besloot toenmalig staatssecretaris van Defensie Cees van der Knaap tot het instellen van een Nederlandse Veteranendag. Het doel van de Nederlandse Veteranendag is de maatschappelijke erkenning en waardering voor veteranen publiekelijk tot uitdrukking te brengen. Om dit te bereiken wordt de dag via de media breed onder de aandacht gebracht en zijn zoveel mogelijk onderdelen uit het programma voor het publiek toegankelijk. De Nederlandse Veteranendag wordt jaarlijks op de laatste zaterdag van juni gehouden. Dit is op of rond de geboortedag van wijlen ZKH prins Bernhard (29 juni), die een speciale band met veteranen had.

Organisatie

Het Comité Nederlandse Veteranendag is in 2004 opgericht om de Nederlandse Veteranendag te organiseren en het maatschappelijk draagvlak voor deze dag te vergroten. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander is beschermheer van het comité. Sinds 2007 is mr. B. Staal de voorzitter. De Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht fungeert in zijn hoedanigheid als Inspecteur der Veteranen als vicevoorzitter. Het comité wordt ondersteund door het Ministerie van Defensie, dat zorg draagt voor aanvullende operationele en logistieke middelen. In 2014 is het comité de 'nationale status' toegekend. Het is nu het Nationaal Comité Nederlandse Veteranendag.

Programma

De Nederlandse Veteranendag kreeg in 2006 al de status van 'nationaal evenement' en heeft in korte tijd een landelijke uitstraling gekregen. Het officiële gedeelte van de Nederlandse Veteranendag bestaat uit een centrale manifestatie in Den Haag. De keuze is op Den Haag gevallen omdat hier de verantwoordelijken voor het uitzenden van militairen zetelen, namelijk de regering en het parlement.

De belangrijkste programma-onderdelen in Den Haag zijn:

- (1) de officiële plechtigheid met hoogwaardigheidsbekleders en veteranen in de Ridderzaal;
- (2) de ceremoniële medaille-uitreiking door veteranen aan van hun missie teruggekeerde militairen;
- (3) een veteranendefilé door de Haagse binnenstad langs tienduizenden toeschouwers;
- (4) een grote manifestatie op het Malieveld.

De NOS doet elk jaar op televisie live verslag van het defilé. Ook de andere onderdelen van de dag kunnen rekenen op aandacht in verschillende media.

In de meeste gemeenten (inmiddels rond de driehonderd) worden lokale of regionale veteranendagen georganiseerd. De invulling van deze dagen is divers. Zo worden veteranen bijvoorbeeld ontvangen op het gemeentehuis, maar worden er ook speciale veteranenontbijten, defilés, educatieve projecten, tentoonstellingen en herdenkingen georganiseerd.

Oordeel veteranen

In opdracht van het (Nationaal) Comité Nederlandse Veteranendag heeft het Veteraneninstituut vanaf 2005 de Nederlandse Veteranendag jaarlijks geëvalueerd door middel van een enquête onder veteranenpashouders. Deze enquête werd uitgezet onder 2.400 (2005-2009; 2013) of 1.200 veteranenpashouders (2010-2012). De respons lag elk jaar rond 30%, met een (lichte) oververtegenwoordiging van veteranen die ouder zijn dan 65 jaar. De uitkomsten van de evaluaties geven samengevat het volgende beeld van de mening van veteranen:

	2005	2009	2013
Algemene waardering (rapportcijfer) voor de Nederlandse Veteranendag	6,7	7,4	8,3
De Nederlandse Veteranendag draagt bij aan meer waardering (% eens)	35%	73%	98%
(Deel) programma Den Haag bijgewoond	4%	13%	16%
Programma (deels) op televisie gevolgd	51%	71%	60%
Lokale/regionale bijeenkomst bijgewoond	-	37%	39%

Publieke opinie

De afdeling Gedragswetenschappen van het Ministerie van Defensie (inmiddels opgegaan in de afdeling Trends, Onderzoek & Statistiek) heeft de afgelopen jaren via een representatieve steekproef van de Nederlandse bevolking onderzoek verricht naar de publieke opinie over veteranen en de Nederlandse Veteranendag.

In onderstaande tabel staan de uitkomsten van enkele voorgelegde stellingen:

	2005		2009		2013*	
	Eens	Oneens	Eens	Oneens	Eens	Oneens
Veteranen verdienen openlijke waardering	78%	3%	73%	6%	73%	3%
De Nederlandse Veteranendag is een uitstekende manier om veteranen openlijke waardering te geven	76%	5%	73%	5%	70%	6%

* In 2005 en 2009 was er één meetmoment; in 2013 waren er drie meetmomenten (in juni, juli en augustus). De genoemde percentages in deze kolom zijn de gemiddelden van de percentages gemeten op deze drie meetmomenten.

Conclusies

De populariteit van de Nederlandse Veteranendag onder veteranen is de afgelopen jaren gestegen. Ze zijn in grotere getalen aanwezig op de dag zelf en geven hogere rapportcijfers. Veteranen zijn er ook steeds meer van overtuigd geraakt dat de dag bijdraagt aan maatschappelijke waardering voor veteranen. Onder de Nederlandse bevolking is er een breed draagvlak voor de dag en voor openlijk uiten van waardering voor veteranen.

Nadere informatie

Deze factsheet over de Nederlandse Veteranendag biedt een overzicht op hoofdlijnen. Voor nadere informatie kunt u de websites www.veteranendag.nl en www.veteraneninstituut.nl bezoeken. Het Veteraneninstituut is ook te bereiken per telefoon (088 334 00 50) of e-mail (info@veteraneninstituut.nl).

Dit is een uitgave van het Veteraneninstituut.
November 2014.

- Nederlandse Veteranendag -

www.veteraneninstituut.nl